

Holmestrand
kommune

Årsplan

Hof barnehage 2023/2024

Hof barnehage, postboks 312, 3081 Holmestrand
hof.barnehage@holmestrand.kommune.no

Lindsetveien 10, 3090 Hof
Tlf: 33059650/ 33059651 /
45035493

Velkommen til Hof barnehage

Våre avdelinger:

Bjørkekvisten 0 – 3 år, mobil: 40900497

Grantoppen 0 – 3 år, Mobil: 40900495

Furukongla 2 – 5 år, mobil: 48200729

Eikenøtta 2 – 5 år, mobil: 40900496

Kontor tlf 33059650/ 33059651

Virksomhetsleder mobil: 45035493

Innhold

1. **Velkommen til Hof barnehage** s 3
2. **HMS – helse miljø og sikkerhet** s 5
3. **Barnehagens innhold** s 6
 - 3.1 Omsorg s 6
 - 3.2 Lek og læring s 6
 - 3.3 Kunnskap om de yngste barnas utvikling s 8
 - 3.4 Barn med særskilte behov s 8
 - 3.5 Trafikkopplæring s 9
 - 3.6 Bærekraftig utvikling s 9
 - 3.7 Fagområdene s 11
4. **Satsningsområder** s 20
 - 4.1 Livsmestringskompetanse s 20
 - 4.2 Språklig kompetanse s 24
 - 4.3 Digital kompetanse s 26
5. **Dokumentasjon** s 27
6. **Samarbeid** s 28

Årsplan tar utgangspunkt i Lov om barnehage med forskrifter og Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. (www.kd.dep.no)

Årsplanen er godkjent av SU den 07.08.2023.

«Et godt sted å være, leke og lære»

Hof barnehage eies av Holmestrand kommune. Vi er en heldags barnehage med 4 avdelinger. Høsten 2023 er det til sammen 55 barn i Hof barnehage.

Det er nært samarbeid mellom avdelingene gjennom felles samlinger, turer, aktivitetsdager og bruk av hallen. Vi har flott gapahuk med bål plass i skogen. Nærmiljøet byr på mange muligheter, slik som idrettshallen og Hof skole. Det er gangavstand til Hof sentrum med bibliotek, fotballbane og tusenårsstedet. Utelekeklassen vår er stor og variert.

Åpningstiden

Kl. 06.30 – 17.00

Barna leveres på barnehagens fellesrom/Tunet i tidsrommet fra kl. 06.30 – 07.00

Barnehagen har 5 planleggingsdager i året. Da er barnehagen stengt. Barnehagen er også stengt på jul- og nyttårsaftnen, romjula, de tre virkedagene i påskeuka, samt 4 uker i juli.

Barn som ikke har full plass, deltar på de aktivitetene som er på de dagene de disponerer.

Planleggingsdager 2023/2024	Sommerferie 2024
Mandag 31.07.23	Barnehagen er stengt i uke 27, 28, 29 og 30. 2-3 barnehager i Holmestrand kommune holder sommeråpent i uke 27.
Fredag 29.09.23	
Fredag 03.11.23	
Tirsdag 02.01.24	
Fredag 10.05.24	

Dagsrytmen

Tid	Aktivitet
06.30	Barnehagen åpner
07.30-08.30	Frokost, medbrakt matpakke
08.30-11.00	Ulike aktiviteter, frilek, lekegrupper, utelek, samlingsstund
11.00/11.30	Lunsj
12.30	Utetid / hviletid for de yngste
14.30/14.45	Ettermiddagsmat
	Frilek
17.00	Barnehagen stenger

Mottagelse i garderoben/Tunet ved levering

Vi vektlegger:

- At barna skal føle seg velkommen
- Å hilse på barn og foreldre
- At personalet er til stede og viser positiv interesse
- At personalet tar seg tid til å ta imot eventuelle beskjeder

Holmestrand kommune Måltider

Frokost: kl. 7.30 -08.30 Til dette måltidet har barna med egen matpakke
Lunsj: kl. 11.00-12.00 Vi serverer brød. Varm mat en gang i uka
Ettermiddag: kl. 14.30-15.00 Vi serverer knekkebrød/brød og frukt/grønnsaker

Vi vektlegger:

- Sunn og næringsrik mat (brød, vanlig pålegg, melk, vann, frukt og grønnsaker)
- Vann som tørstedrikk
- Å lære seg selvstendighet ved å prøve å smøre selv og velge pålegg
- Å oppmuntre til å smake på all mat som serveres
- Å hjelpe hverandre
- Å lære vanlig bordskikk og matro
- Sosialt felleskap

Hvile

De yngste sover ute i vogn. Det er sovetid etter formiddagsmat eller ved behov.
Vi har sovevakt ved sovetid.

Av- og påkledning

Vi ønsker at av- og påkledning skal være en hyggelig stund.

Vi vektlegger:

- Å oppmuntre til å trene på selvstendighet
- Å lære oss å vente på tur og vise tålmodighet
- Å spørre om hjelp på en akseptabel måte
- Å oppmuntre til å vise hjelpsomhet mot hverandre

Henting og avskjed

Vi ønsker at alle skal få en god avslutning på dagen i barnehagen.

Vi vektlegger:

- At alle skal få oppmerksomhet når de går hjem
- At barn og voksne sier «ha det» og «tak for i dag»
- At foreldre skal få tilbakemeldinger fra dagen i barnehagen

Organisering av dagen med grupper og felleskap

Vi organiserer dagene slik at barna har fellestid om morgenen og ettermiddagen, med avdelingstid imellom.

Personalet jobber på hver sine avdelinger, men vi tilstreber at barna blir kjent med alle voksne. I utetiden jobber alle med hele barnegruppa.

Inndeling i grupper på stor avdeling:

- Ekorngruppa, 3 åringer (2020)
- Revegruppa, 4 åringer (2019)
- Bjørnegruppa, 5 åringer (2018)

Vi har aldersgrupper på tvers av huset en dag i uka. I tillegg organiserer vi grupper på aktivitetsdager, prosjektgrupper (hvor vi kan jobbe med et tema over tid), språkgrupper, evt.

lekegrupper. Ved å dele oss i grupper kan vi tilpasse opplegget etter alder eller andre behov. Vi har felles eventyrstund eller musikkksamling på TUNET ca. en gang i måneden.

Bursdagsfeiring

Vi flagger, barnet får krone og ballong henges opp på garderobeplassen. Bursdagsbarnet er i fokus i samlingen. Det blir sunget bursdagssang og sendt opp «raketter», og barnet får velge sang og/eller lek i samlingen.

2. HMS – helse, miljø og sikkerhet

«Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler» og «Internkontrollforskriften» gir oss retningslinjer for HMS-arbeidet.

Styrer er ansvarlig for at bestemmelsene i forskriftene overholdes, samt å rette seg etter de pålegg som kommunen til enhver tid gir.

I barnehagen har vi rutiner for internkontroll som ivaretar bestemmelsene på en systematisk måte. Disse rutinene oppdateres jevnlig, og vi arbeider kontinuerlig for å bli bedre på området.

Vi jobber for at alle i barnehagen, både barn, foreldre, personale, renholdere, vaktmestere, studenter osv. skal trives, og vi har fokus på et helsefremmende miljø hvor sikkerheten blir ivaretatt. Humor er viktig i vår barnehage. Det bidrar til å skape et godt og lystbetont miljø.

Eksempler på internkontroll i barnehagen:

- Daglig kontroll av utelekeplassen
- Visma barnehage for inn- og utsjekk av barn
- Rutine for turer, telling av barn
- Rutiner for vasking av leker
- Egenkontroll hver 4. uke
- Vernerunde årlig
- Minst 2 planlagte brannøvelser i året

Eksempler på eksternkontroll i barnehagen:

- Årlig kontroll av utelekeplass
- Årlig kontroll av brannslukningsutstyr

Eksempler på opplæring for personalet:

- Brannvernlederkurs, styrer
- 40 timers kurs for verneombud
- Førstehjelpskurs for hele personalgruppen og faste vikarer minst annet hvert år
- Kurs eller intern opplæring i temaer knyttet til HMS-arbeid
- Gjennomgåelse av alle rutiner vedr. brann, helse, miljø og sikkerhet hvert år

Eksempler på barnas deltagelse:

- Brannvernuke hvert år i uke 38 med Brannbamsen Bjørnis-opplegg, og ulike aktiviteter
- Opplæring i førstehjelp med førstehjelps bamsen Henry

Trafikksikkerhet i barnehagen

Vi har stort fokus på trafikksikkerhet i barnehagen, og gjennomfører risikovurdering årlig. Barnehagen har årshjul for det overordnede arbeidet med trafikk. Dette for å sikre at både barn, ansatte og foresatte inkluderes i arbeidet for sammen å kunne øke trafikksikkerheten.

Eksempler på rutiner som ivaretar trafikksikkerheten i barnehagen:

- Rutine for turer til fots
- Rutine for tur med taxi, minibuss og buss
- Rutine for ferdsel på parkeringsplassen
- Rutine for porten
- Rutine ved skade eller forsvinning
- Rutine for førstehjelpsopplæring
- Rutine når barn ikke er forsvarlig sikret i bil til eller fra barnehagen

Eksempler på innhold i barnas trafikksikkerhetsopplæring:

- Gjennomgang av rutiner for tur til fots
- Gjennomgang av rutine for ferdsel på parkeringsplassen og rutine for porten
- Trafikkregler for fotgjengere
- Regler for sykling i barnehagen
- Bruk av refleks
- Trafikksikkerhet på vinteren
- Sikring i bil
- Sykkelhjelmer
- Førstehjelpsopplæring

3. Barnehagens innhold

3.1 Omsorg

Barnehagen har et eget verdidokument som personalet har utarbeidet i fellesskap. Det omhandler hvordan vi viser god omsorg, tillit og respekt for hverandre.

Alle barn trenger mye kjærlighet og trygghet for å kunne utvikle seg til sunne og trygge individer. I vår barnehage skal vi møte hvert enkelt barn med oppmerksomhet og åpenhet overfor det unike hos den enkelte, det unike i situasjonen og i gruppen. Dette er en viktig forutsetning for barnas utvikling, læring og dannelse. Det gir også godt grunnlag for å utvikle tillit til seg selv og andre. Vår nærhet og omsorg skal prege alle situasjoner i barnehagens hverdagsliv og komme til uttrykk i lek, læring, stell, måltid, påkledning etc. Å styrke barnas selvfølelse er et mål i seg selv.

"Der hvor barns selvfølelse krenkes, ligger kimen til hensynsløshet, mobbing og manglende empati". Rpl. s.18

3.2 Lek og læring:

Leken har en fremtredende plass i vår barnehage. Lek er barnas arbeid, deres viktigste aktivitet og naturlige uttrykksform - lek er kongeveien til læring!

Leken reflekterer barnas måte å se og forstå verden på. Gjennom leken kan barna bearbeide, ufarliggjøre og forklare vanskelige ting de ikke forstår.

Holmestrand kommune

Leken fremmer utvikling på alle områder; intellektuelt, språklig, sosialt og emosjonelt. I lekefellesskap legges grunnlaget for barns vennskap med hverandre, læring og sosial kompetanse. Barn trenger plass for å leke og utvikle seg, og leken kjennetegnes ved at den er kroppslig. Den innehar elementer som løping, improvisasjon, imitering, frakte, samle, putte og tømme, og derfor velges det ut materialer som er tilpasset deres lek.

Gode lekemiljøer handler om de voksne- hva tilbyr vi barna og hvor barna får leke? Et godt lekemiljø bidrar til barnas trivsel, livsmestring og inkludering av alle barn i leken. Lekemiljøet skal stimulere og videreutvikle barnas lek. Leken berikes gjennom hvordan det utformes, organiseres, innredes, dekorerer og gjør lekemateriell tilgjengelig for barna. Innholdet bygger på Rammeplanens intensjoner; et godt omsorgs-, leke- og læringsmiljø. Barnehagen presenterer og setter frem ulike materialer for barna på flere måter og inviterer dem inn i lek og utforskning. Målet er å skape gode møteplasser som ivaretar barnas muligheter for spontane samværsformer. Tanken bak dette med å bruke fleksible udefinerte materialer er at «jo mindre en leke gjør- jo mer kan barna gjøre med den». Fleksible materialer stimulerer kreativiteten, leken blir mindre låst til materialet, materialene yter motstand- for man må tenke nytt. Fleksible materialer oppfordrer barna til å tenke sammen, finne nye og kreative løsninger.

Holmestrand kommunes kompetanseutviklingsplan har fokus på voksenrollen i barnehagen. Alle ansatte i Hof barnehage er med på pedagogiske vandringar – som fokuserer på lekbasert læring og bevisstgjøringen av voksenrelasjonen i lek med barna. Hva og hvordan barn leker avgjør de selv, men at de får mulighet til å leke i barnehagen er de voksnes ansvar. Barn trenger mer enn venner for å utvikle leken. Det er sammen med voksne at barna lærer seg rollelek, den vanskeligste og kanskje viktigste leken i livet.

De voksnes rolle i leken, blir først og fremst å tilrettelegge miljøet for barnas lek. Leken gir oss muligheten til å observere hvordan barna fungerer sammen, hvilke lekekamerater de velger, om de er mye alene og hvilket utviklingsstrinn hvert enkelt barn står på. Voksne innbyr til samtaler med barna, hvor barna gis mulighet til refleksjon ved hjelp av åpne spørsmål hvor barna får en opplevelse av å utvikle seg til den beste versjonen av seg selv ved:

- At barna har gode voksenmodeller rundt seg
- At det er anerkjennende kommunikasjon mellom barn og voksne, og mellom barna

Læring foregår daglig i samspill med andre mennesker og med miljøet, og er nært sammenvevd med lek, omsorg og danning. *“Det man hører glemmer man, det man ser husker man, det man gjør forstår man”*, (Loris Malaguzzi). Dette henger godt sammen med vårt syn på barn som ikke passivt mottar kunnskap, men som aktivt bruker den, deltar, medvirker og påvirker, noe som gir gode læringsprosesser.

Vi tar utgangspunkt i barnas interesser, undring og spørsmål ved tilrettelegging av leke- og læringsmiljøet i barnehagen. Vi vektlegger å samtale med barna hvor barna kan si ting de har på hjertet eller komme med meningene sine. Vi er aktive med barna i lek og samspill – da blir vi godt kjent med barna og hvordan vi kan gi rom for alle barns medvirkning i hverdagen. De voksne er lydhøre og observerende for å finne ut hva barna interesserer seg for og er opptatt av. Digitale verktøy kan være viktige hjelpemidler for å lære mer om det barna interesserer seg for. På denne måten får vi også brukt IKT på en god måte med barna. Prosjektarbeid som arbeidsmåte er en effektiv måte å fokusere på flere fagområder samtidig. Noen prosjekter varer over kort tid, noen over lengre tid. Prosjektarbeidet kan også ha utspring i personalets kunnskap om temaer. I lek skjer barnas danning, og dette er en livslang prosess som er med på å forme oss til de

menneskene vi er, og de vi utvikler oss til å bli. Danning er holdninger, verdier og levesett. Hvordan vi opptrer i møte med andre, og hvilken relasjon vi har til hverandre, står sentralt.

3.3 Kunnskap om de yngste barnas utvikling

I Hof barnehage er de yngste barna (0-3 år) på avdeling Bjørkekvisten og Grantoppen. Her vektlegger vi trygghet, gode relasjoner, nærhet og glede som det viktigste grunnlaget for god utvikling. Dette fremmes blant annet ved sensitivitet, gjensidighet og anerkjennelse. I kommunikasjonen med de minste, er det helt avgjørende å tolke barnets kroppslige uttrykk, mimikk, lyder og ord.

Vi vil være positive og sensitive i samspill med barna og ha godhet for deres behov. Vi skal være tilgjengelige, slik at barna opplever trygghet og tilhørighet. Vi skal glede oss over dem- og med dem. Dette er med på å bygge opp og styrke barnas egenverdi og selvfølelse.

Faste rutiner og gjentakelser gir barna bedre oversikt, forutsigbarhet, kontroll og forståelse av hvordan ting henger sammen i hverdagen. Vi er opptatt av at barna skal få gode og varierte opplevelser i løpet av barnehagedagen.

Små barn lærer av alt de opplever og erfarer. De yngste barna har også stort utbytte- og glede av samspill med hverandre.

3.4 Barn med særskilte behov

Gjennom arbeid med inkludering og spesialpedagogikk jobber vi aktivt for at alle barn skal inkluderes i felleskapet uavhengig av funksjonsnivå og fysiske evner. Likeverd og inkludering innebærer at alle har rett til, og skal få muligheter til å delta i det sosiale, faglige og kulturelle felleskapet ut fra sine forutsetninger. Vi tilrettelegger for det enkelte barnet, og vi jobber aktivt for at barnets spesifikke opplæring skjer i felleskap med andre. Det spesialpedagogiske tilbudet kan gis både i grupper og som individuelle økter. Det kan skje på avdelingen, ute eller på et eget rom. Det er barnets behov for tilrettelegging som legger føringer for de valgene som tas. Enkelte ferdigheter kan man bare øve seg på sammen med andre barn og voksne, men det kan også være slik at barnet trenger å være alene med en voksen når nye ting skal prøves ut.

Vi har faste veiledningsøkter med vår kontaktperson hos PPT, og det er satt av tid til planlegging og kompetanseheving med utgangspunkt i barnas behov.

Sammen med foreldre og eksterne samarbeidspartnere utarbeides en IUP (individuell utviklingsplan) for barnet. Den beskriver viktige målsettinger barnehagen skal jobbe med. En årsrapport i juni evaluerer arbeidet. Ansvarsgruppemøter og samarbeidsmøter med foreldre og ulike fagpersoner holdes for å sikre god samordning av tiltak for barn med omfattende hjelpebehov.

Hvis du er bekymret for ditt barns utvikling, kan du be om en samtale med pedagogisk leder eller spesialpedagog.

Du kan lese mer om spesialpedagogisk hjelp på:

www.udir.no/tidliginnsats

3.5 Trafikkopplæring

Det at barna skal bli selvstendige trafikanter som tar gode valg i trafikken, tar mange år og krever kontinuerlig trening. Trafikkopplæring er derfor en viktig del av det pedagogiske arbeidet hos oss i

Hof barnehage. Vårt håp er at dette arbeidet vil bidra til å danne et godt grunnlag for hvordan barna vil ferdes i trafikken også senere i livet. For å gi dem det beste grunnlaget for trafikkforståelse, fokuserer vi på å gi nødvendig kunnskap og ferdigheter gjennom varierte aktiviteter og lek både inne og ute. Dette skjer gjennom både spontane og tilrettelagte aktiviteter. Det overordnede målet for trafikkopplæringen er at barna utvikler gode holdninger, forståelse og kunnskap, slik at de ikke er til fare for verken seg selv eller andre i trafikken. I samlinger har vi samtaler hvor det skapes rom for refleksjon rundt ulike trafikktema. Vi bruker også historier, spill, trafikkvisninger m.m. Det at de voksne er gode rollemodeller har stor betydning bl.a. for barnas utvikling av gode holdninger, evne til refleksjon og risikoforståelse.

For å gi barna varierte og spennende opplevelser i arbeidet med trafiksikkerhet, har vi valgt å benytte ulike verktøy. Disse gir på hver sin måte store muligheter for å skape variasjon i arbeidet med trafikk.

Naffens trafikkboks. Vi bruker hånddokkene Naffen og Arne, historier fra Nafdal, memoryspill, sanger, oppgaver og aktivitetskort med forslag til en rekke morsomme trafikkaktiviteter. Opplegget er også tilgjengelig digitalt.

Trygg Trafikk, Barnas Trafikkklubb: Her får barna erfare en rekke spennende, varierte aktiviteter, f.eks. hva som er trygt og hva som er farlig i trafikken, ulike trafikkregler, sikring i bil, bruk av refleks m.m. Barna blir også kjent med hånddokkene beltedyret Tarkus og Trafikklyset. Disse er med i trafikk-samlingene våre, hvor vi også leser Trygg Trafikks bøker.

3.6 Bærekraftig utvikling

Bærekraftig utvikling i barnehagen handler om at barna skal kunne være i stand til å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barnehagen har en viktig oppgave i å fremme verdier og holdninger, slik at vi får et mer bærekraftige samfunn. Det vil være å lære barna å tenke og handle lokalt, nasjonalt og globalt. Barnehagen skal bidra til at barna forstår at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden. *Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold som er en forutsetning for å ta vare på livet på jorda. Bærekraftig utvikling handler om at vi mennesker som lever i dag, får dekket våre grunnleggende behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet til å dekke sine.* Bærekraftig utvikling i Hof barnehage innebærer at barna gjennom arbeid med temaet skal utvikle kompetanse som gjør dem i stand til å ta ansvarlige valg, handle etisk og være miljøbevisst.

Vårt mål er at barna skal oppleve:

Å få mange og varierte naturopplevelser til alle årstider. Vi voksne tar utgangspunkt i barnas nysgjerrighet og bruker barns medvirkning som underlag for videre arbeid med bærekraftig utvikling

Dette får vi til ved at:

- Vi plukker søppel på alle turer og forlater turområdene slik vi ønsker å finne dem
- Vi sorterer søppel og lærer om avfall og resirkulering
- Vi høster fra naturen og ordner i kjøkkenhagen vår
- Vi tar vare på leker og utstyr
- Vi bygger fuglekasser og insekthotell
- Vi lærer om naturen og det som omgir oss ved å bli bevisst på:
- Små krypenes betydning,

- meitemarkens betydning
- og skogens betydning for klimaet vårt sammen med barna
- Vi lærer om menneskers og dyrs levesett

Personalet skal

- gjøre barna bevisste på hvor maten kommer fra og jobber med temaer som;
- fra frø til grønnsaker,
- fra korn til brød,
- fra melk til smør og fra dyr til mat.

3.7 Fagområdene

I løpet av barnehageåret skal barna bli kjent med temaer/aktiviteter fra følgende 7 fagområder:

- * Kommunikasjon, språk og tekst
- * Kropp, bevegelse, mat og helse
- * Natur, miljø og teknologi
- * Nærmiljø og samfunn
- * Kunst, kultur og kreativitet
- * Etikk, religion og filosofi
- * Antall, rom og form

Barnehagens arbeidsmetoder er i stor grad tverrfaglig og fagområdene veves sammen i barnehagens innhold. Vi kan likevel tydeliggjøre hvordan vi fokuserer på de ulike fagområdene i hverdagen. Vi kan ikke gjennomføre alt ett fagområde inneholder i løpet av ett barnehageår, men i løpet av en 3 års- periode vil barna ha erfart og lært noe fra alle fagområdene og fått variasjon og progresjon.

Kommunikasjon, språk og tekst

«Alle barn må få et rikt og variert språkmiljø i barnehagen»

Alder	Mål:	Hva gjør vi:
0-2 år	Opplive språket, slik at de etter hvert kan tilegne seg det	Legger vekt på å bruke språket aktivt i lek og samspill Har fokus på gode samtaler i hverdagsaktiviteter, for eksempel i stell, måltid, påkledning Bruker pekebøker, enkle billedbøker, konkrete, korte eventyr og dramatisering Bruker mye rim, regler og sang i hverdagen

		Felles eventyrstund Personalet er rollemodeller med bruk av trafikale uttrykk
3-4 år	Tilegne seg språket som et redskap for egne tanker, følelser, konfliktløsning, lek og samspill Utvikle begreper og ordforråd	Bruker billedbøker, leser bøker hver dag Voksne legger vekt på å være interessante samtalepartnere for barna Synger mye Legger vekt på rim, regler, tøysevers etc. Lytter til lyder og rytmen i språket. Bruker smART oppvekst Besøker biblioteket Arrangement i litteraturuka, Forfatterbesøk Felles eventyrstund Personalet er rollemodeller med bruk av trafikale uttrykk
5-6 år	Tilegne seg språket som et redskap for tanker, følelser, konfliktløsning, lek og samspill Lære seg å lytte til andre, samt fortelle noe selv Utvikle begreper og ordforråd Få kjennskap til symboler, tall og bokstaver Kjenne igjen navnet sitt	Høytlesning hver dag Samtale barn/voksen, oppfordrer barna til å sette ord på egne tanker Bruker sang, rim, regler etc. samt prøver å lage rim og dikt selv Jobber med tekst, lekeskriving, ord og matematiske begreper Bruker smART oppvekst Personalet er rollemodeller med bruk av trafikale uttrykk

Kropp, bevegelse, mat og helse

«Gjennom kroppslig aktivitet lærer barn verden og seg selv å kjenne»

Alder	Mål:	Hva gjør vi:
-------	------	--------------

0-2 år	<p>Oppleve med sansene og hele kroppen</p> <p>Få mestrings-opplevelser i kroppslig lek og aktiviteter</p> <p>Tidlig øve inn gode vaner for god helse</p> <p>Bruk av sanser i trafikken</p>	<p>Tilrettelegger daglig for motoriske aktiviteter inne og ute</p> <p>Tilbyr leker og utstyr for sansestimulering</p> <p>Går på turer, i nærmarka og i nærmiljøet</p> <p>Drikker vann som tørstedrikk, serverer vanlige sunne måltider inkludert frukt og grønt</p> <p>Sovestund midt på dagen</p> <p>Lærer å vaske hender</p> <p>Deltar på felles aktivitetsdager</p> <p>Markerer verdens aktivitetsdag</p> <p>Lære om lyd- og synsinntrykk og vise hensyn til dette i trafikken</p>
3-4 år	<p>Utvikle en positiv selvoppfattelse gjennom mestring</p> <p>Få gode vaner som fremmer god helse og hygiene</p> <p>Bruk av sanser i trafikken</p>	<p>Legger til rette for trygg og utfordrende lek inne og ute</p> <p>Leker i skogen og nærmiljøet</p> <p>Fysisk aktivitet i Hof hallen</p> <p>Går på ski</p> <p>Lærer seg å sykle på trehjulssykkel</p> <p>Drikker vann som tørstedrikk, vanlige sunne måltider inkludert frukt og grønt</p> <p>Vektlegger god håndhygiene</p> <p>Deltar på felles aktivitetsdag</p> <p>Markerer verdens aktivitetsdag</p> <p>Lære om lyd- og synsinntrykk og vise hensyn til dette i trafikken</p>

5-6 år	<p>Utvikle en positiv selvoppfattelse gjennom mestring</p> <p>Gi nye motoriske utfordringer</p> <p>Utvikle respekt for egen og andres kropp</p> <p>Øve inn gode vaner for god helse</p> <p>Bruk av sanser i trafikken</p>	<p>Legger til rette for trygg og utfordrende lek inne og ute Leker i skogen og nærmiljøet</p> <p>Går på ski Lærer å hoppe tau Fysisk aktivitet i Hof hallen</p> <p>Har prosjekt med meg og kroppen min som tema</p> <p>Drikker vann som tørstedrikk, vanlige sunne måltider inkludert frukt og grønt</p> <p>Vektlegger god håndhygiene Deltar på felles aktivitetsdag Markerer verdens aktivitetsdag Leker regelleker</p> <p>Lære om lyd- og synsinntrykk og viser hensyn til dette i trafikken</p>
--------	---	---

Natur, miljø og teknologi

«Naturen er en kilde til skjønnhetsopplevelser»

Alder	Mål:	Hva gjør vi:
0-2 år	<p>Få gode opplevelser i naturen</p> <p>Bli kjent med begrepene dyr, fugler, husdyr, blomster, trær osv.</p> <p>Bli kjent med å ferdes i trafikken</p>	<p>Går små turer i nærmiljøet for å samle, sanse og erfare</p> <p>Er ute hver dag</p> <p>Bruker refleksvest på turer utenfor barnehagen</p> <p>Plukker søppel</p> <p>Lager fuglemat, legger på fuglebrett</p> <p>Ser på dyr og blomster i nærmiljøet Høster, plukker, lager noe av det Sanser, utforsker og eksperimenterer</p>

3-4 år	<p>Bli glad i å ferdes i naturen</p> <p>Få kunnskaper om dyr, dyreliv, planter, og begynnende miljøvern</p> <p>Få kjennskap til matproduksjon</p> <p>Grunnleggende opplæring i trafikksikkerhet, og hensyn og valg man må ta i trafikken</p>	<p>Har friluftaktiviteter og utelek hver dag. Har en turdag i uka – alle bruker refleksvest Utedager ved gapahuken</p> <p>Høster fra naturen og lager noe av det</p> <p>Setter frø/ dyrker noen grønnsaker i barnehagen</p> <p>Naturstudier med aktiv bruk av oppslagsbøker, forstørrelsesglass etc.</p> <p>Plukker søppel, holder det rent rundt oss</p>
5-6 år	<p>Bli glad i å ferdes i naturen</p> <p>Grunnleggende opplæring i trafikksikkerhet, og hensyn og valg man må ta i trafikken</p> <p>Få kunnskaper om dyr, planter og matproduksjon</p> <p>Lære om miljøvern Lære om samspillet i naturen Utvikle respekt for naturen</p> <p>Få erfaring med teknologiske hjelpemidler i hverdagen</p> <p>Lære om kildesortering og bruke det selv</p>	<p>Friluftaktiviteter og utelek hver dag Har en turdag i uka – alle bruker refleksvest Utedager ved gapahuken</p> <p>Setter frø/ dyrker noen grønnsaker i barnehagen.</p> <p>Naturstudier med aktiv bruk av digitale hjelpemidler, apper, oppslagsbøker, forstørrelsesglass etc.</p> <p>Utforsker og eksperimenterer med teknologi og naturfenomener</p> <p>Kildesorterer søppel</p>

Nærmiljø og samfunn

«Barnehagen skal bidra til at barna møter verden utenfor familien med tillit og nysgjerrighet»

Alder	Mål:	Hva gjør vi?
0-2 år	<p>Opplive glede ved fellesskap</p> <p>Utforske og oppdage nærmiljøet</p> <p>Medvirkning i barnehagens hverdag</p> <p>Opplive likestilling</p>	<p>Deltar på fellessamlinger, turer</p> <p>Turer i nærmiljøet og skogen</p> <p>Tar barnas trivsel og signaler på alvor med i planlegging og evaluering</p> <p>Gir begge kjønn de samme opplevelsene, samme oppmerksomhet og de samme utfordringene</p>

	Begynnende trafikkopplæring	Bli kjent med hvordan trafikkbildet ser ut i nærområdet
3-4 år	Skape tillit til at deltakelse påvirker fellesskapet Få venner Delta i samfunnet, nærmiljøet Få kjennskap til historiske endringer i lokalsamfunnet Få kjennskap til at samene er Norges urfolk Oppløve likestilling Begynnende trafikkopplæring	Hører på barnas "stemme" i hverdagen Legger til rette for vennskap Turer i nærmiljøet Deltar på aktiviteter og samlinger knyttet til markering av samenes nasjonaldag Har fokus på samisk kultur og språk Gir begge kjønn de samme utfordringene og like mye oppmerksomhet, som for eksempel leke med de samme lekene, aktivitetene Bli kjent med hvordan trafikkbildet ser ut i nærområdet
5-6 år	Erfare deltakelse i et demokratisk samfunn Erfare at alle inngår i fellesskapet, uansett alder, kjønn, forutsetning, rase osv. Kunnskap om menneskerettigheter Delta i samfunnet i nærmiljøet. Bli kjent med Samisk kultur og leveste Oppløve likestilling Begynnende trafikkopplæring	Legger til rette for at barna kan si noe om sin hverdag Innsamling til aktuell institusjon for barn (Høstutstilling) Turer i nærmiljøet, ski osv. Deltar på aktiviteter og samlinger knyttet til markering av samenes nasjonaldag Har fokus på samisk kultur og språk Gir begge kjønn de samme utfordringene og like mye oppmerksomhet Bli kjent med hvordan trafikkbildet ser ut i nærområdet

Alder	Mål:	Hva gjør vi:
0-2 år	Få møte profesjonell kunst og kultur Få opplevelser gjennom sansene Oppleve og gjøre erfaringer med ulike materialer Oppleve musikk og rytme	Går små turer for å samle på, se, lukte og ta på Sanses-motorisk trening, sanseturer Leker med materialer og erfarer form og farge, ordner og sorterer Tegner, maler, former med leire, sand og vann. Vi vektlegger opplevelsen og prosessen Samlinger med vekt på sang og rytme - felles musikkksamling Dramatisere trafikk-lek Gjøre aktiviteter fra Trygg trafikk
3-4 år 5-6 år	Få møte profesjonell kunst og kultur Lære om nærmiljøets historie Utvikle skaperglede Får erfaring i å utforske og uttrykke seg gjennom to- og tredimensjonalt materiale Bruke musikk, dans, drama og forming som uttrykksmiddel	Musikkksamlinger, leker med lyder, stemmen og instrumenter Blir kjent med flere materialer, teknikker og redskaper Lager noe til egen kunstutstilling Dramatiserer korte eventyr Teaterforestilling Blir kjent med kulturelle og tradisjonelle uttrykksformer Synge trafikk-sanger Dramatisere trafikk-lek Gjøre aktiviteter fra Trygg trafikk

Etikk, religion og filosofi

«Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter vi oppfatter verden og mennesker på, og preger verdier og holdninger»

Alder	Mål:	Hva gjør vi:
0-2 år	Oppleve samfunnets grunnleggende normer og verdier Oppleve markering og tradisjoner rundt	De voksne er tydelige forbilder for barna Bruke SmART oppvekst Opplever fellesskapet i forberedelser til

	de kristne høytidene	høytidene gjennom sang, musikk og litteratur Deltar på påskevandring Deltar i tradisjoner
3-4 år 5-6 år	<p>Tilegne seg samfunnets grunnleggende normer og verdier</p> <p>Få kjennskap til humanistiske verdier</p> <p>Utvikle respekt og interesse for andre</p> <p>Få kjennskap til kristne høytider og tradisjoner</p> <p>Møte barnas tro, spørsmål og undring med alvor og respekt</p> <p>Få kjennskap til tradisjoner til andre religioner/livssyn</p> <p>Skape rom for tenkning og undring</p>	<p>Barna kan lære seg toleranse, å sette pris på ulikheter, tilgivelse, likeverd og solidaritet når de voksne er tydelige forbilder</p> <p>De voksne er tydelige forbilder for barna</p> <p>Bruker SmART oppvekst</p> <p>Deltar i fellesskapet i forberedelser til høytidene gjennom sang, musikk, litteratur, påskevandring, kirkebesøk med omvisning</p> <p>Dersom andre religioner/livssyn er representert i barnehagen, vil vi markere deres tradisjoner hvis ønskelig</p> <p>Filosofiske samtaler.</p>

Antall, rom og form

«Gjennom lek utvikler barna sin matematiske kompetanse»

Alder	Mål:	Hva gjør vi:
0-2 år	<p>Oppleve gleden ved å utforske og sortere</p> <p>Lære med kroppen</p> <p>Bli kjent med ulike begreper</p>	<p>Legger til rette med ulike materiell som klosser, leker og spill for å ordne og sortere</p> <p>Leker inn begreper med kroppen, bekrefte med språk</p> <p>Øve på forskjellen på høyre og venstre</p>
3-4 år	<p>Oppleve gleden ved å utforske, sammenligne og leke med tall og former</p>	<p>Legger til rette med utfordrende spill, leker og materiell</p> <p>Utfordrer på størrelse, form og mål</p>

	<p>Høre navn på matematiske begreper</p> <p>Presenteres for tallrekka Fokus på tallrekka</p> <p>Leke med former, mål og størrelse</p> <p>Lære farger, enkle begreper</p>	<p>Bruker digitale verktøy</p> <p>Bygger med konstruksjonsmateriell</p> <p>Er bevisste på begrepsbruk</p> <p>Undrer oss sammen med barna i samtaler om lik/ulik, størrelse, avstand osv.</p> <p>Øve på forskjellen på høyre og venstre</p>
5-6 år	<p>Blir kjent med matematiske begreper, mønster, former og størrelser</p> <p>Tilegne seg gode og anvendbare matematiske begreper</p> <p>Glede ved å utforske og leke med tall, former, mål osv.</p> <p>Får opplevelser som gir romforståelse</p> <p>Bruke språket til logisk tenkning</p>	<p>Spiller spill og teller</p> <p>Ser på trafikkskiltene ulike former</p> <p>Bruker ellinger og tallrekker</p> <p>Er bevisst på egen språkbruk</p> <p>Legger til rette med materiell som stimulerer til matematisk/logisk tenkning, f.eks. bygging med konstruksjonsmateriell</p> <p>Bruker digitale verktøy</p> <p>Jobber med begreper, tall osv.</p> <p>Resonnerer og undrer oss sammen</p> <p>Øve på forskjellen på høyre og venstre</p>

4. Satsningsområder

Satsningsområder utarbeides både nasjonalt og lokalt. Disse gir en overordnet føring og en retning for barnehagenes arbeid med kompetanseutvikling. De lokale satsningsområdene i perioden er: Livsmestringskompetanse, språklig kompetanse og digital kompetanse.

«Opplæringsløpet i Holmestrand kommune skal ha en helsefremmende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barn og elevers psykiske og fysiske helse skal fremmes i utdanningsløpet. Barnehage og skole skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og være et trygt og utfordrende sted der barn og unge kan prøve ut ulike sider ved samspill, felleskap og vennskap. Barn skal også få støtte til å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Holmestrand kommune har utarbeidet en strategiplan som tar utgangspunkt i dette, og støtter opp om kommunens helsefremmende funksjon for inkluderende oppvekst i Holmestrand kommune», *jfr. strategiplanen for oppvekst i Holmestrand kommune.*

4.1 Livsmestringskompetanse

Holmestrand kommune

Barnehagene i Holmestrand skal bidra til at barn håndterer livet sitt i motgang og medgang, og er gode bidragsytere i andres liv. Barnehagen skal sørge for at det er balanse mellom det barnet ønsker å få til, barnets ressurser og tilgang til støtte. Barnehagen har en helsefremmende og forebyggende funksjon, og bidrar til å utjevne sosiale forskjeller.

Vårt mål er at:

- Vi har et barnehagemiljø der alle trives og har det godt sammen, og barn og voksne tør å teste ut nye sider ved seg selv i trygge relasjoner
- Vi er lydhøre og griper fatt i utfordringer tidlig for å hindre at uheldige mønstre utvikler eller fester seg over tid
- At ansatte kan utnytte ressurser som underbygger barnas læring og sosiale deltakelse
- At alle ansatte får tilstrekkelig kompetanse innen relasjonsbygging og tilknytning.

Personalet skal:

- Iverksette tiltak når barn blir utsatt for mobbing eller utestengelse
- Jobbe aktivt med å utvikle et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø for både barn og voksne
- Bidra til at barna får mestringsopplevelser og samtidig har noe å strekke seg etter
- Fokuserer på barnas styrker, jfr. smART oppvekst
- Introdusere nye perspektiver og tilrettelegge for nye opplevelser og erfaringer
- Stimulere barnas undring og evne til å stille spørsmål, søke opplevelser, ta initiativ og mestre nye ting
- Gi barna mulighet til å få varierte inntrykk og til å uttrykke seg på forskjellige måter

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing.

Mestring handler om å få til noe man ønsker, selv om man ikke lykkes med en gang. Små barn har en medfødt motivasjon til å mestre, men er avhengig av en balanse mellom det barnet ønsker å få til, barnets ressurser og tilgang på støtte.

Støtte fra omsorgsfulle voksne er viktig for at barn skal håndtere utfordringer knyttet til det å erfare at man ikke alltid lykkes på første forsøk.

Vennskap, fellesskap og likestilling

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne.

Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Å oppleve gode relasjoner knyttet til vennskap og fellesskap fremmer god utvikling. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.

Gjennom det daglige arbeidet i barnehagen skal vi bidra til at barna møter og skaper et likestilt samfunn. Vi skal gi alle barna like muligheter til å bli sett og hørt. Likestilling i barnehagen handler

Vårt mål er at barna skal:

- Få venner og å være en venn
- Utvikle empati
- Utvikle selvkontroll og selvhevdelse
- Lære seg til å forholde seg til andre gjennom lek
- Ha lek, glede og humor i hverdagen
- Få like muligheter

Dette gjør vi for å jobbe mot disse målene:

- Personalet observerer, overvåker og støtter sosiale relasjoner
- Legger til rette for frilek inne og ute, lage lekegrupper ved behov
- Oppmuntrer barna til å komme med løsninger i konfliktsituasjoner
- Bruker SmART
- Personalet reflekterer over egne holdninger for best mulig å kunne fremme likeverd og likestilling

Forebygging og håndtering av mobbing

En ny definisjon av mobbing i barnehagen sier at:

«Mobbing av barn i barnehagen er handlinger fra voksne og/eller barn som krenker barnets opplevelse av å høre til og være en betydningsfull person for fellesskapet.»

Ingrid Lund m.fl. (2015) Hele barnet -hele løpet

Hva vi gjør:

- Kartlegger forekomsten av mobbing gjennom observasjoner av hvert enkelt barn og barnegruppa
- Samarbeider med barn og foreldre gjennom samtaler og daglig kontakt
- Evaluerer barnegruppa i personalmøter og avdelingsmøter
- SmART-oppvekst – en metode for å øke barns selvbilde
- Bruker litteratur, bilder og rollespill og lek som virkemiddel
- Deltar i nasjonal kampanje mot mobbing: "Voksne skaper vennskap"
- Har en egen plan hvis mobbing skjer
- Har en egen kriseperm, her finnes tiltaksplaner ved mobbing

SmART oppvekst

I vår barnehage ønsker vi at alle barn skal kunne lære seg ferdigheten i å se alt som er bra med seg selv og andre - og med å jobbe med smART oppvekst i barnehagen har vi et felles språk hvor vi lærer om våre styrker.

S	-	Styrkefokus
M	-	Medvirkning
A	-	Anerkjennelse
R	-	Relasjoner
T	-	Trening

Målet er at barna skal utvikle robusthet og dermed lettere takle livets opp- og nedture. Smart oppvekst blir da et bidrag til psykisk helse. Vi skal ha fokus på personlige styrker, oppleve å bli sett på med positive øyne og sette relasjoner i sentrum. For å få til dette må vi trene. Treningen er også det å gjøre feil og lære av disse, dette får vi til med å jobbe med smart gjennom hele barnehageåret.

Smart oppvekst bygger på hverdagshistorier som skal bidra til å øke barns trivsel, utløse

engasjement og bygge et positivt selvbilde. De positive styrkene barna har (karakteregenskaper) skal bli løftet frem og anerkjent. Når vi har samtaler rundt karakteregenskapene har vi et felles språk, som for eksempel «Nå viste du hjelpsomhet» eller «Da du gjorde dette var du modig».

Hvordan jobber vi SmART på avdelingene?

Hver avdeling finner ut hvordan de vil jobbe med SmART gjennom barnehageåret. Dette kan variere fra avdeling til avdeling. Noe av det som kan bli gjort er:

- Fokus på det positive og ikke det negative.
- Ukas smarting.
- Foreldresamarbeid med SmART.
- Samlinger med bok.
- Rollespill.

Psykologisk førstehjelp (røde og grønne tanker)

Måten barn lærer å forholde seg til følelselivet på, danner grunnlaget for hvordan man som voksen forholder seg til følelser. Barnehagebarn lærer av det som skjer i barnehagen, både det som er planlagt, og det som oppstår underveis.

Bjørnegruppa jobber med temaet «Grønne tanker – glade barn». Det kan brukes både som en metode for planlagt tematisering av tanker og følelser i samlingsstunden med alle barna, og som en metode for refleksjon, forståelse og bearbeidelse med utgangspunkt i hverdagshendelser.

Materialet kan også brukes for å hjelpe barn som trenger å bli mindre hemmet av sinne og/eller engstelse.

Tenkebamsene Grønn og Rød skal hjelpe barn til å lære å forholde seg konstruktivt til egne tanker. Tanker som skaper vansker, kalles rødtanker. Tanker som skalper glede, trivsel og trygghet kalles grønntanker.

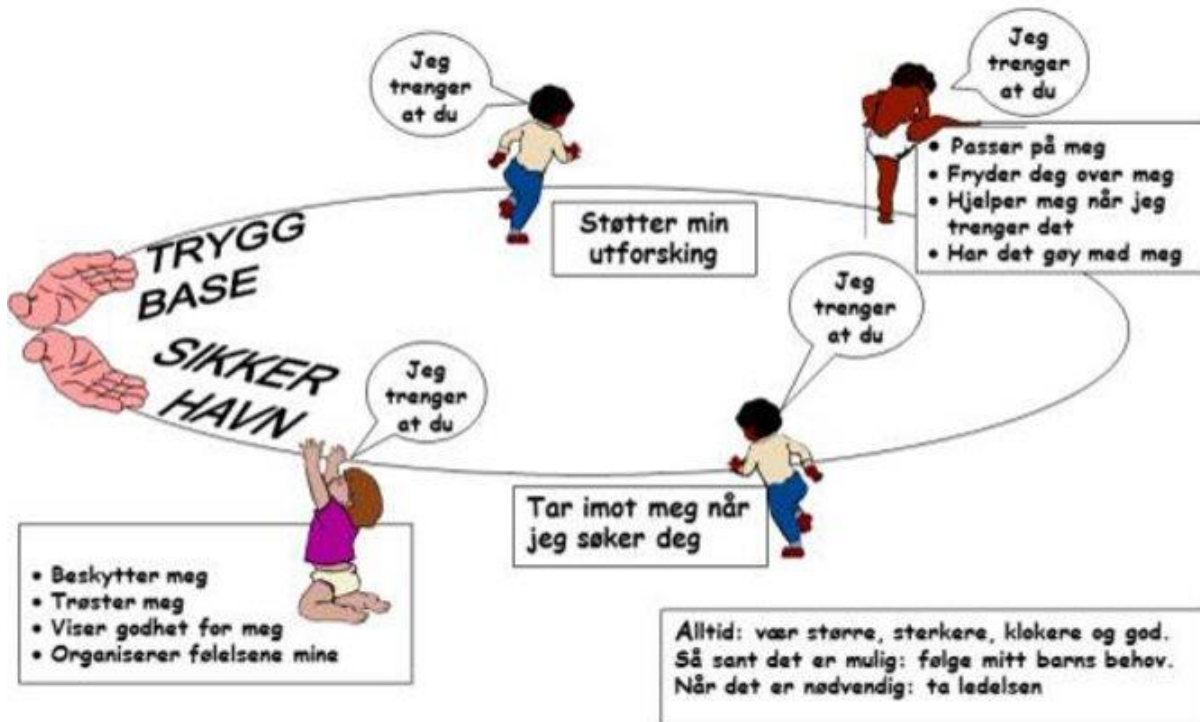
Trygghetssirkelen

Barna i barnehagen er avhengig av gode og trygge tilknytninger til de voksne i barnehagen.

Foreldre/foresatte vil som regel alltid være barnets primære omsorgspersoner, men barnehagepersonalet kommer på en god andreplass i barnas liv. Personalet i barnehagen er derfor barnets sekundære omsorgspersoner. De aller fleste norske barn går i dag i barnehagen. Derfor er det svært viktig at de voksne mestrer å etablere gode og trygge relasjoner til barna.

Trygge relasjoner viser seg å ha stor innvirkning på barns psykiske helse og legger grunnlaget for videre emosjonell, sosial og kognitiv utvikling. For at de voksne i barnehagen skal kunne etablere trygg tilknytning til barna, er de avhengig av å kunne forstå barnet innenifra

Trygghetssirkelen er en visuell sirkel, der den voksne er den trygge og sikre havnen. Når barnet er utforskende, beveger det seg ut fra den trygge havnen, barnet er da oppe i sirkelen. Barnet er fremdeles avhengig av voksne i form av støtte, hjelp ved behov og glede med barnet. Når barnet er nede i sirkelen har barnet behov for beskyttelse, trøst, godhet og organisering av følelsene sine.

4.2 Språklig kompetanse

Barnehagen skal og vil dette året ha et ekstra fokus på språk og språkglede i et godt og tilfredsstillende språkmiljø for alle barn, uavhengig av etnisitet, fungering eller sosial tilhørighet. Personalet ser verdien i at barna føler seg sett og tatt på alvor, noe som gjør at de motiveres til å være språklig aktive. Språklig kompetanse er en viktig forutsetning for å lykkes i eget liv, både sosialt og faglig. Alle barn trenger å utvikle sitt eget språk gjennom lek, læring og samarbeid med andre, både jevnaldrende og voksne. Forskning har påvist en nær sammenheng mellom kognitiv sosial utvikling og språklig utvikling, og pekt på betydningen av tidlig innsats når barn har språklige forsinkelser eller språkvansker.

Barnehagen skal bidra til at barn leker med språk, symboler og tekst, og stimulerer til nysgjerrighet, bevissthet og utvikling. Barn lærer språk best gjennom å være språklig aktive. (Rammeplanen) Språkopplæring i Holmestrand kommune skal være basert på progresjon og på språkets formål. Det betyr at språkopplæringen skal være variert, målrettet og tilpasset det enkelte barnet. Språklig kompetanse handler også om non-verbalt språk, og barna skal bli bevisst eget kroppsspråk, og på hvordan dette kan påvirke relasjoner mellom mennesker. Barn trenger erfaring i å bruke språket. Tidlig og god språkstimulering er en viktig del av barnehagens innhold. Personalet har ansvar for å invitere alle barna med i språklige aktiviteter, både små og store barnehagebarn og barn med ulike språklige ferdigheter. De voksne må legge til rette for at alle får varierte og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel, som redskap for egne tanker og for å uttrykke egne meninger og følelser. Småbarnsalderen er den grunnleggende perioden for utvikling av språk. Språket utvikles i samspill med andre mennesker.

Personalet skal:

- tilpasse de språklige aktivitetene til barnas språklige ferdigheter, interesser og initiativ. Barn lærer når de holder på med noe de er opptatt av og interessert i. Alle barn skal oppleve at noen lytter til og viser interesse for det de sier og gir uttrykk for hver dag.

- Arbeide med språk i mindre og atskilte grupper, ofte kalt språkgrupper, er en del av et godt språk tilbud for barn.
- Bruke systematisk språkstimulering som en del av barnehagens hverdagsaktiviteter.
- et godt språkstimulerende miljø er preget av at personalet bruker språket i samspill med barna hele dagen. Rundt matbordet går for eksempel samtalen mellom barna og de voksne, og i leken bruker barna språket når de kommuniserer med hverandre. I garderoben bruker de voksne og barna navn på klærne og snakker om det de gjør, og de snakker sammen om felles opplevelser eller om noe som skal skje senere på dagen. Det meste og viktigste av språkstimuleringsarbeidet i barnehagen skjer gjennom slike hverdagsaktiviteter, og ulike innfallsvinkler og metoder kan være egnet til å engasjere barna i språklige aktiviteter.

Vi er opptatt av:

- De daglige samtalene med andre barn og voksne.
- Tidlig stimulering gjennom å bruke språket aktivt i hverdagssituasjoner.
- Et godt språkmiljø for alle barn.
- Språglede gjennom deltakelse i innholdsrike språklige aktiviteter
- Å bruke gode verktøy som språklek, språksprell og snakkepakken til språktrening i samlingsstund eller i mer organiserte former med en liten gruppe barn.
- Å bruke bilder og konkrete der det er nødvendig for å styrke begrepsforståelsen, ordforrådet og kommunikasjonen med barna.
- Å være gode språkmodeller for barna
- Vi gir barna tilgang til «biblioteket» vårt det meste av dagen
- Vi er opptatt av felles opplevelser som vi kan snakke om

Språk og språkmiljø for alle:

Vi opplever en økning av barn med minoritets tilhørighet i vår barnehage. Det er viktig å ta utgangspunkt i det mangfoldet som omgir barna, og å lære dem å håndtere at vi er forskjellige. Alle barn som går i barnehager som preges av mangfold får med seg ekstra ressurser i form av å forstå at virkeligheten kan forstås og oppleves forskjellig.

Barnehagen er en viktig arena for minoritetspråklige barns språklige læring. Språklæring skjer når barn får bruke sine språk i meningsfulle situasjoner, gjennom engasjement i språklige aktiviteter, støttet av voksne som er gode språkmodeller og som vet hvordan de skal legge til rette for språkaktiviteter i hverdagen. Vi har også ansatte i barnehagen som snakker og forstår mange av de minoritetspråklige barna. Samarbeidet med foreldrene er sentralt i denne sammenhengen. Barnehagen skal bruke mangfold som en ressurs i det pedagogiske arbeidet og støtte, styrke og følge opp barna ut fra deres egne kulturelle og individuelle forutsetninger. Barnehagen skal legge til rette for kulturmøter, gi rom for barnas egen kulturskaping og bidra til at alle barn kan få oppleve glede og mestring i det sosiale og kulturelle fellesskapet.

Personalet skal:

Synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring. Med et flerkulturelt personell, tilbyr vi morsmålsstimulering, språkgrupper og lek med ulike språk.

- Synliggjøre gjennom SmART hvorfor ulikheter er så positivt for felleskapet. Gjennom å bli kjent med styrkene Respekt, Omsorg, Tålmodighet og Mot- får vi økt forståelse for det som er annerledes.
- Anerkjennere, respondere og stimulere barnas ulike verbale og non-verbale uttrykk og støtte deres språkutvikling ved å legge til rette for at alle barn involveres i samspill og samtaler hver dag.
- Vektlegge hvordan vi voksne bruker språket i samtaler med barn
- Sørgje for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språk som kommunikasjonsmetode
- Følge med på barnas kommunikasjon og språk, og fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive, eller som har sen språkutvikling
- Bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig aktivt fremme og utvikle barnas norsk-/samiskspråklige kompetanse.

Hva vi gjør i barnehagen:

- Jobber med samisk kultur og tradisjon
- Vi er nysgjerrige på språk, og andre kulturer
- Vi lærer å telle, navn på fargene og noen sanger på de ulike språkene
- Bruker leseløyper og har fokus på høytlesning og det å la barna lytte til
- Bruke alternativ kommunikasjon ved behov.

4.3 Digital kompetanse

Barna skal få erfaring med forskjellige digitale verktøy, med vekt på kreativ bruk, skapende virksomhet og lek og moro. Barn bør få oppleve at digitale verktøy kan være en kilde til lek, kommunikasjon og innhenting av kunnskap. Satsningsområdet krever at vi i barnehagen stadig tilegner oss økt kunnskap om digitale verktøy, og at personalgruppen reflekterer over bruken av disse. Kursing av personalets ferdigheter og etisk refleksjon, hjelper oss videre i prosessen.

Personalet skal:

- Bruke digitale verktøy i situasjoner der det er naturlig, og ha søkelys på en kreativ bruk av disse verktøyene sammen med barna
- Utvikle digital kompetanse på egen hånd og i samarbeid med kolleger

I Hof barnehage bruker vi digitale verktøy som supplement til andre aktiviteter og verktøy. Med disse verktøyene får barna muligheten til å produsere og være medvirkende i prosessen på en ny og annerledes måte. Det åpner opp for muligheter og ikke minst variasjoner til aktiviteter i barnehagen.

Eksempler på hva vi gjør i barnehagen:

- Bruker internett sammen med barna til å finne informasjon om et tema, bilder eller en sang vi vil lære oss
- Bruker pedagogisk programvare på datamaskin eller iPad
- Bruker spesielt tilpasset programvare og interaktive fortellinger i arbeidet med barn med særskilte behov
- Tar bilder sammen med barna og skriver disse ut på printeren.
- Laminerer tegninger og bilder
- Bruker digitalt mikroskop. Vi ser «fangsten» på dataskjermen og skriver deretter ut bilder på printeren
- Digitaliserer bøker og lydsetter dem
- Lager filmer sammen med barna hvor barna har fortellerstemme
- Bruker skanner og projektor
- Bruker skype, GPS, geocaching
- Fyller ut dagbokposten i Visma-app`en sammen med barna

5. Dokumentasjon

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som skal planlegge, dokumentere og kontinuerlig evaluere. Gjennom dokumentasjon ønsker vi å synliggjøre barnets hverdag, opplevelser og læringsprosesser. Dokumentasjon blir synliggjort gjennom bilder, tekst, barnas produkter, «dagen i dag» - en kort informasjon fra barnehagedagen og dagbokposter via Visma barnehage.

Vi henger opp barnas tegninger, produkter og lager utstillinger.

Barns læring og personalets arbeid dokumenteres for å skape grunnlag for refleksjon over barnehagens verdigrunnlag, oppgaver og barnehagen som arena for lek, læring og utvikling.

Holmestrand kommune

Kvaliteten i det daglige samspillet mellom menneskene i barnehagen er en av de viktigste forutsetningene for barns utvikling og læring. Dette samspillet må være gjenstand for kontinuerlig refleksjon og evaluering for å gi barna de beste forutsetningene i barnehagen. Evaluering avdelingsvis, i hele barnehagen og i samarbeid med foreldre er en viktig del av det pedagogiske arbeidet som gjøres i barnehagen og er med på å gi alle barna de beste forutsetninger for trivsel, læring og utvikling. Systematisk arbeid med evaluering og vurdering legger grunnlaget for barnehagen som lærende organisasjon. Ved å sette målene i sammenheng med resultater, får vi en god oversikt over hva som fungerer bra og hva som må endres. Refleksjon sammen med barna gjennom samtaler, er også ett viktig fokus vi har i dette arbeidet.

Observasjon

Barna observeres daglig. I forkant av foreldresamtaler høst og vår observeres barna med utgangspunkt i skjemaet «Alle med». Skjemaet tar i grove trekk for seg de utviklings-områdene som er mest aktuelle i alderen 0-6 år. Dette hjelper oss å gi hvert enkelt barn tilpasset oppfølging. Vi har også et skjema vi kan bruke som heter: "Å by barnet opp til dans", dette er observasjon av tidlig språklig engasjerbarhet, språklig engasjement og fysisk aktivitetsnivå hos barn. Dette brukes for å kunne reflektere over hvilken rolle den voksne spiller for barnets interesse for å bruke språk og for å kommunisere, og hva som kan gjøres for å styrke denne interessen.

I forbindelse med 2 og 4 års- kontroll har vi en samtale med foresatte der det fylles ut et skjema som med samtykke fra foresatte sendes til helsestasjonen.

6.Samarbeid

Foreldresamarbeid

«Et samfunn som setter pris på sine barn, må ta godt vare på deres foreldre» (John Bowlby i rapport til WHO, 1951)

Foreldre og barnehagens personale har et felles ansvar for trivsel og utvikling hos barna. Samarbeidet mellom foreldre / foresatte og barnehagen er grunnleggende for å oppnå formålsparagrafens gode intensjoner, og at alle barn i barnehagen får et best mulig tilbud. Det er viktig at foreldre og personalet har en felles forståelse av at de trenger hverandre.

Vi ønsker å sikre dette gjennom samarbeidsformer som:

- Tilbud om to foreldresamtaler hvert år.
- Foreldreråd, bestående av foreldre / foresatte til alle barna i barnehagen.
- Brukerundersøkelser.
- Daglig kontakt, informasjon og korte samtaler ved levering og henting.
- Arrangementer der foreldre og familie blir invitert til barnehagen.
- Månedsbrev med evaluering av måneden som har vært, samt noe om planlagte aktivitetene fremover.
- Korte dagbokposter på Visma barnehage
- To foreldremøter hvert år. Foreldre oppfordres til å komme med forslag til hva som skal tas opp på foreldremøter.
- Samarbeidsutvalg, bestående av 2 foreldre og 2 ansatte. Foreldrerepresentantene skal være med på å legge et godt grunnlag for samarbeid barnehage / hjem, og være bindeleddet mellom foreldre og barnehage.

Samarbeid med andre instanser

Holmestrand kommune

Barnehagen samarbeider med flere ulike instanser som Hof skole, helsestasjon, PPT, Incestsenteret, barnevernstjenesten, barne- og familiesenteret, menighetskontoret i Hof, samt kulturlivet og frivillige organisasjoner i kommunen. Vi er ved alle samarbeidsmøter underlagt taushets- og opplysningsplikt jfr. Barnehageloven og Forvaltningsloven.

Barnehagen har faste samarbeidsmøter med PP-tjenesten. Styrer og pedagogiske ledere deltar i tverrfaglige møter med barneverntjenesten, helsestasjon og konsulenter ved avdeling for psykisk helse og rus. Her diskuteres saker anonymt, med mindre det er innhentet skriftlig samtykke fra foreldre.

Universitetet i Sørøst-Norge

Hof barnehage er partnerbarnehage og tar imot studenter fra USN, Universitetet i Sørøst-Norge. Samarbeidet gir oss mange positive erfaringer. Studentenes praksisperioder bidrar til en bevisstgjøring og faglig oppdatering i vårt pedagogiske arbeid. Vi har pedagoger som har videreutdanning i Veiledning, profesjon og organisasjon som tar imot studenter.

Overgang barnehage- skole

Holmestrand kommune har utarbeidet retningslinjer for å sikre barn og foreldre en god og hensiktsmessig overgang fra barnehage og skole.

Før skolestart gjennomføres en foreldresamtale. Innhold fra foreldresamtalen blir formidlet til skolen med et skjema, som foreldrene gir sitt samtykke til.

I tilfeller hvor barna har hatt spesialpedagogisk oppfølging i barnehagen, inviteres foreldre med på et møte før skolestart med styrer/pedagogisk leder og skolen.

Vi bruker også å få til et besøk på SFO og skolens uteområde før skolestart.